

Ulica Gęsia

Zdjęcie powojenne z dzwonnicy, przy Szpitalnej od lewej fragment Szpitalna 18 narożny z Gęsią, Szpitalna 16 narożny z Gęsią, Szpitalna 14 i 12, Szpitalna 10/Gęsia 6 (Spółdzielnia Robotnicza – dom kultury) i Szpitalna 8, przy Gęsiej po wschodniej stronie Gęsia 1 i 3, dalej niezabudowane place Gęsia 5 i 7, Gęsia 11, 13 i 13a, 17, 21, 23 i 25 tożsame z Mickiewicza 19, po zachodniej stronie Gęsiej Gęsia 2, 4 i 6 (tożsame ze Szpitalną 10) (źródło: FB Ziemia Olkuska).

Gęsia 1

Zgodnie z rejestrem, właścicielem domu był Karol Kosiec⁴⁸³, rzymski katolik.

Rojza ABRAMOWICZ

Rojza, córka Moszka Abramowicza i Itli Welner, urodziła się 12.01.1906 r. w Wolbromiu, skąd w 1907 r. przeprowadziła się do Olkusza, była handlarką. Mieszkała jako sublokatorka z Siapsią Apfelbaumem, urodzonym 02.03.1904 r., który 21.03.1934 r. przybył do Olkusza z Sosnowca i tam powrócił.

Jej los jest nieznan.

Przy Mickiewicza 4 mieszkali jej rodzice i pięcioro rodzeństwa.

⁴⁸³ Potwierdza to „Wykaz nieruchomości położonych w mieście Olkuszu” z 1935 r. (AP Katowice, 1204/315, k. 16).

**Szmul-Eljasz/Eliasz i Gitla-Chana z domu Kamrat KAMRAT
oraz córka Hendla Ruchla i syn Josek-Szaja**

Szmul-Eljasz/Eliasz, syn Chaima i Chaji-Hendli z domu Lewkowicz, urodził się 17.07.1900 r. w Skale, był robotnikiem-piekarzem. Jego żona Gitla-Chana z domu Kamrat, córka Jankiela i Rywki z domu Kamrat, urodziła się 17.01.1900 r. w Skale. Pobrali się 13.12.1925 r. w Skale. Tutaj urodzili się ich synowie: 02.04.1927 r. Josek-Szaja i 07.07.1931 r. Uron. W 1931 r. cała rodzina przeprowadziła się ze Skąty do Olkusza i zamieszkała przy Pocztovej 12. 12.12.1937 r. w Olkuszu zmarł Uron. 30.09.1938 r. przeprowadzili się na Gęsią 1. 02.05.1940 r. urodziła się im tu córka Hendla Ruchla.

Matka oraz córka i syn zamordowani zostali w czasie wojny, wywiezieni do obozu zagłady w trakcie likwidacji olkuskiego getta w połowie czerwca 1942 r., odnotowani na częściowej liście deportacyjnej pod poz. 565-567⁴⁸⁴. Los ojca jest nieznany.

Przy Daszyńskiego 28 mieszkała siostra Szmula-Eljasza Perla Kamrat.

Pod tym adresem odnotowany jest Herszlik Goldfrajnd, prawdopodobnie tożsamy z Herszlą, który po przeprowadzce z Gęsiej do swojej śmierci 28.12.1937 r. w Olkuszu mieszkał przy Północnej 7. Na Gęsiej 1 odnotowany jest wraz z głównym lokatorem Eforimem Rogierem, synem Berka i Estery z domu Gribnaum, urodzonym 21.12.1908 r. w Wolbromiu, szewcem właścicielem zakładu, który w 1929 r. przybył z Wolbromia do Olkusza. W Olkuszu 28.09.1930 r. pobrał się z Rywką-Fajglą z domu Kriksztejn, córką Salomona i Bruchy z domu Grinbaum, urodzoną w 1902 r. w Olkuszu. Jako sublokator mieszkał z nimi brat Rywki-Fajgli Berek Krykyszajn, syn Szulima i Bruchy z domu Grinbaum, urodzony 10.04.1911 r. w Olkuszu, niewykwalifikowany robotnik wyrobnik. Wszyscy troje 28.07.1934 r. przeprowadzili się do Wolbromia, gdzie zamieszkali przy ulicy Listopadowej 14.

////////////////////////////////////
Gęsia 2⁴⁸⁵

Wykaz nieruchomości położonych w Olkuszu z 1935 r. jako właściciela wskazuje Borucha Bryksa⁴⁸⁶.

Dawid-Aron i Gnendla z domu Wajzman GROSMAN oraz córki Gitla, Nacha-Laja, Nycha, Fajgla, Tauba i Sura oraz syn Kałma

Dawid-Aron, syn Gerszlika i Nachy z domu Grosman, urodził się 06.06.1879 r.

⁴⁸⁴ K. Kocjan, *Zagłada olkuskich Żydów*, s. 136.

⁴⁸⁵ Zob. zdjęcia dla adresu Gęsia 1.

⁴⁸⁶ „Wykaz nieruchomości położonych w mieście Olkuszu” z 1935 r. (AP Katowice, 1204/315, k. 16).

w Olkuszu, był krawcem – właścicielem zakładu. Jego żona Gnendla z domu Wajsmann, córka Nuchyma i Laji z domu Glajtman, urodziła się 11.06.1884 r. w Olkuszu. Pobrali się 06.06.1905 r. w Olkuszu. Tutaj urodziły się ich dzieci: 15.01.1906 r. córka Gitla, 02.08.1915 r. córka Nacha-Laja, 05.07.1918 r. córka Nycha, 25.04.1921 r. córka Fajgla, 15.12.1923 r. córka Tauba, 14.03.1926 r. syn Kałma i 15.02.1928 r. córka Sura. 03.08.1937 r. z Pilicy, gdzie mieszkał przy Rynku 29, przeprowadził się do nich Dawid Nunberg, kupiec, i zamieszkał jako sublokator, by potem wyprowadzić się na Gęsią 1.

13.11.1940 r. w Strzemieszycach Nycha poślubiła Abrama Majera Fiszla, zamieszkałego przy pl. Piłsudskiego 19. W getcie mieszkali przy Wolbromerstrasse 16, skąd 12.03.1942 r. Fajgla wywieziona została do obozu pracy, odnotowana na liście wywiezionych tego dnia kobiet pod poz. 35⁴⁸⁷.

Rodzice oraz córki Gitla, Tauba i Sura zamordowani zostali w czasie wojny, wywiezieni do obozu zagłady w trakcie likwidacji olkuskiego getta w połowie czerwca 1942 r., odnotowani na częściowej liście deportacyjnej pod poz. 502-506⁴⁸⁸. Wojnę przeżyła córka Fajgla i syn Kałma, odnotowani na powojennym wykazie osób zarejestrowanych w Olkuszu, poz. 49-50⁴⁸⁹. Los córek Nachy-Laji i Nychy jest nieznan, choć w liście z 09.10.2003 r. Bella Rotner pisze o ocaleniu trzech sióstr i brata⁴⁹⁰.

Przy pl. Piłsudskiego 31 mieszkała siostra Dawida-Arona Małka Glazer, a przy Górniczej 4 siostra Masia Zilberszac. Przy Krakowskiej 16 mieszkała siostra Gnendli Sura Nalewka, przy 3 Maja 30, a od 15.03.1938 r. przy Górniczej 24 mieszkał brat Dawid-Lejb, który 24.11.1938 r. z żoną Rywką-Bajla z domu Cukierman i czterema córkami Frajdłą-Lają, Fajglą, Ruchlą i Tauba Gitlą wyprowadził się do Sosnowca.

Lejbuś i Entele z domu Goldsztajn BORENSZTAJN

Lejbuś, syn Szaji i Ruchli z domu Zalcberg, urodził się 23.09.1863 r. w Janowie, był kupcem – właścicielem sklepu, w 1922 r. przybył do Olkusza z Sosnowca. Jego żona Entele z domu Goldsztajn, córka Chuny i Szajndli z domu Tenenberk, urodziła się 31.01.1870 r. w Olkuszu. Pobrali się 03.12.1922 r. w Olkuszu. Według książki adresowej za 1930 r. L. Borensztajn prowadził sklep bławatny przy Rynku⁴⁹¹.

Ich los jest nieznan.

⁴⁸⁷ K. Kocjan, *Zagłada olkuskich Żydów*, s. 97.

⁴⁸⁸ K. Kocjan, *Zagłada olkuskich Żydów*, s. 134.

⁴⁸⁹ K. Kocjan, *Zagłada olkuskich Żydów*, s. 163.

⁴⁹⁰ List Belli Rotner do autora z 09.10.2003 r.

⁴⁹¹ *Księga adresowa Polski 1930*, s. 249.

Izrail i Perla z domu Topor MORGEN oraz córki Gitla-Chana, Blima i Elka

Izrail, syn Gerszli i niezamężnej Gitli Lancman, urodził się 24.11.1894 r. w Olkuszu, był niewykwalifikowanym robotnikiem. Jego żona Perla z domu Topor, córka Efroma-Izaaka i Ajdli z domu Midman, urodziła się 23.11.1898 r. we Włoszczowej, była kucharką, przybyła do Olkusza z Zawiercia w 1926 r. W Olkuszu 18.07.1927 r. urodziła się Gitla-Chana, córka Izraila i Gitli Topór, oraz córki Izraila i Perli/Pesli Topor: 20.11.1929 r. Blima, 11.06.1933 r. Elka i 09.12.1937 r. Estera, która zmarła 08.05.1938 r. w Olkuszu.

Wszyscy zamordowani zostali w czasie wojny, wywiezieni do obozu zagłady w trakcie likwidacji olkuskiego getta w połowie czerwca 1942 r., odnotowani na częściowej liście deportacyjnej pod poz. 601-605⁴⁹².

Henoch HERBET i Fajgla AJZENBERG

Henoch, syn Szmula-Wulfa i Ruchli z domu Fornalskiej, urodził się 14.05.1906 r. w Pilicy, skąd 07.08.1934 r. przybył do Olkusza z rodzicami oraz rodzeństwem i wszyscy zamieszkali przy Gęsiej 4. Fajgla, córka Symchy Mordki i Dwojry z domu Rozenfeld, urodziła się 16.04.1905 r. w Olkuszu, początkowo mieszkała z rodzicami i rodzeństwem przy Żuradzkiej 1. Od 01.11.1935 r. zamieszkali razem przy Parczewskiej 2, gdzie Henoch był kupcem i skąd 22.09.1938 r. wrócił do rodziny na Gęsią 4, a Fajgla do swojej przy Górniczej 11. 14.04.1939 r. Fajgla przeprowadziła się na Żuradzką 5, gdzie była kupcową.

Od 05.10.1939 r. zamieszkali wspólnie przy Gęsiej 2.

Los Henocha jest nieznany. Fajgla wyzwolona została w obozie Bergen-Belsen⁴⁹³.

Przy pl. Piłsudskiego 27 mieszkała siostra Henocha Elka Frank, przy Buchowieckiego 6 brat Huna, przy Bóżnicznej 22 brat Moszek, a przy Gęsiej 4 brat Pinkus. Przy Górniczej 11 mieszkali rodzice i dwie siostry Fajgli.

⁴⁹² K. Kocjan, *Zagłada olkuskich Żydów*, s. 136.

⁴⁹³ https://www.ushmm.org/online/hsv/person_view.php?PersonId=5134695.

Gęsia 3⁴⁹⁴

Zgodnie z rejestrem, właścicielem domu był Władysław Milanowski⁴⁹⁵, rzymski katolik.

Chawa z domu Szykman BLUMENFELD oraz córki Fajgla-Hendla i Ruchla oraz synowie Kałma, Wulf i Abram-Szyja oraz matka Chaja z domu Datner/Dafner SZYKMAN.

Chawa z domu Szykman, córka Kalmy i Chaji z domu Datner, urodziła się 22.01.1889 r. w Olkuszu, była handlarką zbożem, wdowa, do Olkusza przybyła w 1909 r. ze Sławkowa. W Olkuszu urodziły się jej i Lewka dzieci: 15.05.1914 r. bliźniaczki córki Fajgla-Hendla i Ruchla, 15.09.1915 r. syn Kałma, 01.05.1919 r. syn Wulf i 02.05.1922 r. syn Abram-Szyja. Razem z nimi mieszkała matka Chawy Chaja z domu Datner/Dafner, córka Wulfa i Bajli z domu Szachter, urodzona 21.10.1854 r., handlarzka, przybyła do Olkusza w 1931 r. ze Sławkowa i wcześniej zamieszkała przy Kościuszki 1. Wulf 04.05.1936 r. wyjechał do Dąbrowy Górniczej, a 25.02.1939 r. powrócił z Będzina. Być może o nim wspomina Róża Grinbaum w swoim liście z 04.07.1941 r. do Sali Garncarz.

Blumenfeld Ruchla

Podpis Ruchli Blumenfeld na liście uczennic siedmioklasowej powszechnej szkoły żeńskiej w Olkuszu w 1926 r. (źródło: <http://www.polska1926.pl/podpisy/720165>, <http://polska1926.pl/karty/30366>)

Ich los jest nieznan.

⁴⁹⁴ Zob. zdjęcia dla adresu Gęsia 1.

⁴⁹⁵ Potwierdza to „Wykaz nieruchomości położonych w mieście Olkuszu” z 1935 r. (AP Katowice, 1204/315, k. 16).

Zachodnie skrzydło Gęsiej 4 od południa, lata 50. XX w.
(źródło: <http://zcalegoswia2.blogspot.com/2016/03/>)

Gęsia 4⁴⁹⁶

Zgodnie z rejestrem, właścicielem domu był mieszkający w nim z rodziną Boruch Bryks⁴⁹⁷.

Boruch i Mandzia z domu Wajntraub BRYKS/BRIKS oraz córka Sura-Rojza i jej syn Efroim Michał FINK oraz syn Fiszel

Boruch, syn Abrama-Chaima i Rojzy z domu Fridman, urodził się 15.03.1872 r. w Radomiu, właściciel domu, do Olkusza przybył w 1908 r. z Warszawy. Jego żona Mandzia z domu Wajntraub, córka Jukiela i Chany z domu Burzyńska, urodziła się w 1873 r. w Szydłowcu (pow. koński), skąd przybyła do Olkusza w 1908 r. W Szydłowcu 24.12.1897 r. urodził się ich syn Abram Chaim. W Szydłowcu też 12.06.1903 r. urodziła się ich córka Sura-Rojza oraz 15.03.1907 r. syn Jakób-Chil, skąd oboje z matką przybyli do Olkusza w 1908 r. Z kolei w Olkuszu 02.07.1909 r. urodził się ich syn Fiszel. Abram Chaim 19.05.1927 r. w Olkuszu poślubił Gitlę Marię. 15.05.1934 r. Boruch wyjechał do Radomia, skąd powrócił 03.10.1935 r. Jakób-Chil 30.12.1935 r. wyjechał

⁴⁹⁶ Zob. zdjęcia dla adresu Gęsia 1.

⁴⁹⁷ Zapisane maszynowo nazwisko Borucha Bryksa zostało skreślone i odręcznie wpisano Surę Rojżę Bryks („Wykaz nieruchomości położonych w mieście Olkuszu” z 1935 r., AP Katowice, 1204/315, k. 16).

do Skarżyska-Kamiennej, choć 10.02.1936 r. w Olkuszu poślubił Marjem Glajtman. 01.05.1937 r. w Olkuszu urodził się Efroim Michał Fink, syn Chajema Dawida i Sury Rojzy z domu Briks. 30.11.1938 r. przybył ze Skarżyska-Kamiennej Abram Chaim, a 08.02.1939 r. wyprowadził się do Radomia.

24.10.1939 r. w Olkuszu Sura-Rojza pobrała się z Dawidem Finkiem. 29.05.1941 r. w Olkuszu zmarła Mandzia.

Wszyscy zamordowani zostali w czasie wojny.

Pod tym samym adresem mieszkał syn Lejbuś Briks oraz córka Dwojra Szwarcfiter.

Lejbuś i Chawa-Szejwa z domu Gruszkiewicz BRIKS/BRYKS oraz córka Chana

Lejbuś, syn Borucha i Mandzi z domu Wajntraub, urodził się 07.08.1900 r. w Szydłowcu, był urzędnikiem prywatnym, do Olkusza przybył w 1908 r. z Szydłowca. Jego żona Chawa-Szejwa z domu Gruszkiewicz, córka Arona-Wulfa i Rajzli Blimy z domu Zyserman, urodziła się 05.03.1904 r. w Radomiu, skąd przybyła do Olkusza w 1927 r. Pobrali się 24.01.1927 r. w Warszawie. 08.01.1928 r. w Olkuszu urodziła się ich córka Chana. 18.10.1933 r. Lejbuś wyjechał do Radomia, 06.01.1938 r. Chawa-Szejwa z córką wyjechały do Skarżyska-Kamiennej.

Lejbuś i Chawa-Szejwa Briks (źródło: Yad Vashem)

Zachowało się pismo Lejbusia z 25.10.1939 r. do Zarządu Miejskiego Olkusza z prośbą o pozwolenie na pobyt.

12/2 4

Lejbus Bryks
Olkusz
ul. Gęsia nr. 4
Dom Borucha Bryksa

Olkusz dnia 25. października 1939

Do
Zarządu Miejskiego m. Olkusza
w Olkusz

Dot. pozwolenia pobytu

Załączając przy niniejszym podanie do Starostwa Olkuskiego o pozwolenie pobytu w Olkusz uprzejmie upraszam o łask. zaopiniowanie tegoż oraz poparcie. Prosbę moją uzasadniam, jak następuje:

Rodzina moja mieszka w Olkusz od roku 1908. Sam byłem stałym mieszkańcem Olkusza do końca 1933 r. W Olkusz urodziło się także nasze dziecko w roku 1928.

W końcu roku 1933 udałem się do Radomia, gdzie uzyskałem pracę.

Po likwidacji fabryki, w której w Radomiu pracowałem, powróciłem ponownie z żoną i dzieckiem do Olkusza, gdzie zamieszkałem w domu moich rodziców.

W marcu b.r. otrzymałem ponownie przejściowo pracę w Radomiu. Tym razem pojechałem tam sam, zostawiając żonę i dziecko w Olkusz u mojej rodziny.

Obecnie straciłem w Radomiu pracę wraz z mieszkaniem. Wobec tego powróciłem do Olkusza do żony i dziecka mego i mieszkam ponownie u moich rodziców.

Wobec powyższego uprzejmie proszę o łask. udzielenie mi pozwolenia na dalszy pobyt w Olkusz.

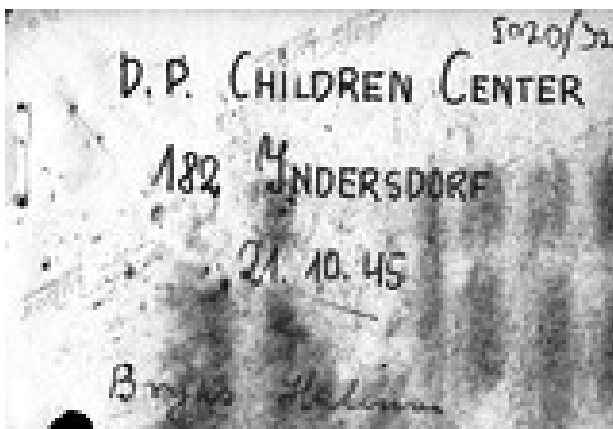
Wyrazam nadzieję na łask. uwzględnienie mej prosby- prosby starego mieszkańca miasta, który w nim przepędził przeszło 30 lat - i pozostaję z góry dziękując,

1 załącznik z poważaniem

Bryks

ZARZĄD MIEJSKI
w OLKUSZU
dnia 26 X 1939
ZAL

Pismo Lejbusia Bryksa z 25.10.1939 r. do Zarządu Miejskiego w Olkusz w sprawie pozwolenia na pobyt (źródło: AP Katowice, sygn. 1204/425, k. 4)

Halina (Chana) Bryks w obozie dla uchodźców w Kloster Undersdorf, 21.10.1945 r. (źródło: https://photos.yadvashem.org/photo-details.html?language=en&item_id=53395&ind=0 oraz <https://collections.ushmm.org/search/catalog/pa1043627>)

Rodzice zamordowani zostali w czasie wojny. Chana przeżyła wojnę, w październiku 1945 r. znajdowała się w obozie dla przesiedleńców w Indersdorf.

Pod tym samym adresem mieszkali rodzice Lejbusia z jego siostrą Surą-Rojzą oraz braćmi Jakóblem-Chilem i Fiszlem oraz siostra Dwojra Szwarcfiter.

Rajzla Laja z domu Herbet FISZEL oraz syn Abram-Majer

Rajzla Laja z domu Herbet, córka Abrama Icyka i Ałty Rycheli/Rucheli z domu Sznajman, urodziła się 20.06.1891 r. w Pilicy, skąd przybyła do Olkusza w 1917 r., była handlarką straganową, wdową. W Olkuszu 20.04.1918 r. urodził się jej i Bendyta syn Abram-Majer. Początkowo mieszkali przy Bóżnicznej 10 m. 4, od 04.11.1934 r. przeprowadzili się na Gęsią 4.

04.09.1941 r. Rajzla Laja przeprowadziła się na Żuradzka 8, gdzie zamieszkała jako sublokatorka przy małżeństwie Frydmanów.

Ich los jest nieznan.

Przy 3 Maja 16 mieszkała siostra Rajzli Laji Estera-Pesla Rozenbaum.

Pinkus HERBET

Pinkus, syn Szmula-Wulfa i Ruchli z domu Fornalskiej, urodził się 28.02.1904 r. w Pilicy, skąd 07.08.1934 r. przybył do Olkusza z rodzicami oraz rodzeństwem i wszyscy zamieszkali przy Gęsiej 4. Jego ojciec Szmul-Wulf, syn Abrama-Icka i Ałty-Ruchli z domu Sznajman, urodził się 05.01.1874 r. w Pilicy, był kupcem, a matka Rywka-Ruchla z domu Fornalska, córka Zyndla i Elki Blimy z domu Wrocławskiej, urodziła się 02.04.1868 r. w Działoszycach (pow. Pińczów). Jego rodzeństwo urodziło się w Pilicy: siostra Elka 25.11.1901 r. (opisana została pod adresem pl. Piłsudskiego 27), brat Henoch 14.05.1906 r., a brat Moszek 18.01.1909 r. 01.11.1935 r. Henoch przeprowadził się na Parczewską 2, był kupcem, gdzie zamieszkał z Fajglą Ajzenberg, a 22.09.1938 r. wrócił na Gęsią 4. 10.05.1938 r. Moszek przeprowadził się na Bóżniczną 2(22?). Szmul-Wulf zmarł 30.09.1938 r. w Olkuszu, a Rywka-Ruchla zmarła 13.08.1939 r. także w Olkuszu.

04.10.1939 r. Henoch przeprowadził się na Gęsią 2.

Los Pinkusa jest nieznan.

Przy pl. Piłsudskiego 27 mieszkała jego siostra Elka Frank, przy Buchowieckiego 6 brat Huna, przy Bóżnicznej 22 brat Moszek, a przy Gęsiej 2 brat Henoch.

Izrael-Izaak i Nycha z domu Grosman TENENBAUM/TAN(N)ENBAUM oraz córka Perla i syn Juda

Izrael-Izaak, syn Mechela Królika i Perli z domu Tanenbaum, urodził się

23.08.1899 r. w Rozwadowie, był handlarzem/kupcem. Jego żona Nycha z domu Grosman, córka Mośka i Chaji z domu Gutfeld, urodziła się 27.04.1898 r. w Olkuszcu. Oboje przybyli do Olkusza w 1925 r. z Rozwadowa. W Olkuszcu urodziły się ich dzieci: 20.07.1924 r. syn Juda i 11.05.1929 r. córka Perla. Cała rodzina mieszkała przy 3 Maja 3, skąd 01.02.1936 r. przeprowadzili się na Gęsią 4.

Wszyscy zamordowani zostali w czasie wojny.

Przy Buchowieckiego 10 mieszkała siostra Nychy Rywka Gutfeld, przy 3 Maja 2 siostra Szajndla Trajman, a przy Szpitalnej 42 siostra Chana Rozenblum.

Abram-Berek i Dwojra z domu Bryks SZWARCFITER oraz córki Sura, Chana-Rywka i Fajgla oraz synowie Jakób i Lejbuś

Abram-Berek, syn Izraila i Chawy Gołdy z domu Gurfinkiel, urodził się 15.05.1895 r. w Szydłowcu (pow. konecki), był kupcem. Jego żona Dwojra z domu Bryks, córka Borucha i Mandzi z domu Wajntraub, urodziła się 19.02.1895 r. w Szydłowcu. Pobrali się 15.01.1914 r. w Olkuszcu. Ich najstarsza córka Sura urodziła się 17.10.1914 r. w Szydłowcu. Wszyscy troje przybyli z Szydłowca do Olkusza w 1915 r. W Olkuszcu urodziła się czwórka ich młodszych dzieci: 29.01.1916 r. syn Jakób, 25.11.1917 r. córka Chana-Rywka, 28.10.1921 r. syn Lejbuś⁴⁹⁸ i 30.05.1924 r. córka Fajgla. Cała rodzina mieszkała przy Krakowskiej 2, skąd 15.12.1935 r. przeprowadzili się na Gęsią 4 (choć adnotacja rejestru dla Sury i Jakóba nie jest jasna).

Abram-Berek, Dwojra i córka Fajgla (źródło:<https://www.geni.com/people/Abraham-Szwarcfiter/6000000101046456914>, <https://www.geni.com/people/Dworja-Szwarcfiter/6000000101046341924> i <https://www.geni.com/people/Faygus-Szwarcfiter/6000000101047779850>)

⁴⁹⁸ W powojennych dokumentach emigracyjnych Leo podawał Falkenberg (Niemcy) jako miejsce urodzenia i uczęszczania do szkoły powszechnej w latach 1928-1933, następnie w Olkuszcu (archiwum Arolsen, ITS nr S-6862).

Jako polski żołnierz Jakób walczył we wrześniu 1939 r. i 19 września dostał się do niemieckiej niewoli, przetrzymywany jako jeńiec w Kutnie, następnie wywieziony do Niemiec, do Stalagu Altengrabow, skąd po sześciu miesiącach Żydzi zwolnieni zostali do domu, 2 marca 1940 r. Jakób przewieziony został do Lublina, gdzie po ośmiu dniach w obozie, gdzie go ograbiono, trafił do domu. W trakcie likwidacji olkuskiego getta Jakób wyselekcjonowany został do pracy, trafił do Dulagu w Sosnowcu, skąd 17.06. przewieziony został do Blechhammer. Jego numer obozowy to 120569, wyzwolony został w Bergen-Belsen. Jakób miał żonę i dziewięciomiesięczne dziecko.

Lejbuś do listopada 1940 r. przebywał w Olkuszu, kiedy to wywieziono go do obozu pracy Geppersdorf i w tym samym miesiącu trafił do obozu Auenrode, gdzie przebywał do lutego 1941 r., następnie do maja 1942 r. w obozie Grossarne i do stycznia 1945 r. w obozie Bunzlau. Przez kolejne dwa miesiące był transportowany i w marcu 1945 r. trafił do obozu Dora i w tym samym miesiącu do Bergen Belsen.

Leo Schwarzfutter, 1951 r. (źródło: archiwum Arolsen)

Rodzice i córka Fajgla zamordowani zostali w czasie wojny. Wojnę przeżyła córka Sura oraz synowie Jakób⁴⁹⁹ i Lejbuś. Los Chany-Rywki jest nieznaną.

Pod tym samym adresem mieszkali rodzice Dwojry z jej siostrą Surą-Rojzą i braćmi Jakóbem-Chilem i Fiszlem oraz brat Lejbuś.

⁴⁹⁹ Wywiad z Jakóbem przebywającym 31.08.1946 r. w Tradate k. Mediolanu (Włochy) dostępny jest pod adresem https://iit.aviaryplatform.com/collections/231/collection_resources/17679/transcript?